

ריבונות נבחנת מול סחיטה ואיומים

מאת האלוף (מיל') גרשון הכהן

מבט מבס"א מס' 2,068, 9 ביוני 2021

תקציר: כניעה לסחטנות חמאס וביטול מצעד הדגלים בירושלים תהווה פגיעה קשה בריבונות ישראל שתגרור למעשי סחטנות חמורים לא פחות במישור הפוליטי והביטחוני.

בתמיכת התרעות מערכת הביטחון נוכח איומי חמאס, ובהיענות לציפיות הממשל האמריקני, דורש שר הביטחון בני גנץ את ביטולו או צמצום מסלולו של מצעד הדגלים בירושלים המתוכנן ליום חמישי. הסוגייה מזמינה ברור נוקב בבסיס שיקול הדעת המעצב בשנים האחרונות את ביטויי הריבונות של מדינת ישראל.

השאלה המעשית היא עבור מה ועד היכן מוכנה מדינה לפעול למימוש ריבונותה ואינטרסיה הלאומיים נוכח התנגדות בינלאומית ואיומי סחיטה. במקום זה עמד דוד בן-גוריון עת הכריז (ב-13 בדצמבר 1949) על ירושלים כבירת ישראל מספר ימים לאחר שעצרת האו"ם אשררה את בינאום העיר כפי שנקבע בהחלטת החלוקה. "אנו רואים חובה להצהיר שירושלים היהודית היא חלק בלתי נפרד ממדינת ישראל כשם שהיא חלק בלתי נפרד מההיסטוריה הישראלית, מאמונת ישראל ומנשמת עמנו", הצהיר בן-גוריון מעל בימת הכנסת. "ירושלים היא לב ליבה של מדינת ישראל".

נכון שמדינות ריבוניות מנווטות דרכן באילוצים מורכבים. אולם, בשורה התחתונה, מידת ריבונותה של מדינה נבחנת ביכולתה לחתור להשגת יעדיה, ערכיה, ושאיפותיה הלאומיים. על-פי הגדרת הביטחון הלאומי של צה"ל מתבטא הביטחון הלאומי ביכולת ההגנה לא רק על הקיום הפיזי אלא אף על האינטרסים הלאומיים. אלה אמות המידה על-פיהן נבחנת בימים אלה ממשלת ישראל מול האיום מנהיגי הטרור מעזה. וירושלים בירת ישראל ההיסטורית, הייתה ותמשיך להיות אינטרס לאומי חיוני.

זה הדבר המבחין בין התרעות מזג אוויר לבין התרעת מודיעין על איומי סחיטה של אויב. אין מצב בו התחשבות באיתני הטבע תתבטא בהתגברות האיומים. הדברים שונים בתכלית במאבק אסטרטגי בין בני אדם ואומות: כאן ההיענות לאיומי סחיטה מאיצה את מגמת הסחיטה עד כדי אובדן אפשרי של הריבונות והקיום. "בארץ ישראל קם העם היהודי... בה חי חיי קוממיות ממלכתית". באלה המילים נפתחת מגילת העצמאות. במאבקה על ירושלים נבחנת בשעה זו מדינת ישראל בהגנה על ריבונותה, כבודה וקוממיותה.

מנקודת מבט זו, מצעד הדגלים המתוכנן ליום חמישי, שנבלם ביום ירושלים (10 במאי) על-ידי מטח טילי חמאס, מציב את ישראל נוכח רגע עילאי של מבחן ריבונות בבירתה.

לשעת מבחן שכזו כיוון הנביא יואל בנבואתו על ירושלים: "קראו זאת בגויים קדשו
מלחמה... יגשו יעלו כל אנשי המלחמה, כותו איתכם לחרבות ומזמרותיכם לרמחים,
החלש יאמר גיבור אני".

המאמר התפרסם בישראל היום ב-7.6.2021.

* אלוף (מיל') גרשון הכהן הוא עמית מחקר בכיר במרכז בגין-סאדאת למחקרים
אסטרטגיים. שירת בצה"ל במשך ארבעים ושתיים שנים. פיקד על חיילים בקרבות מול
מצרים וסוריה. לשעבר מפקד גיס ומפקד המכללות הצבאיות.